

PREDSTAVITVENI ZBORNIK

PRVOSTOPENJSKI UNIVERZITETNI DVOPREDMETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM
GRŠKI JEZIK, KNJIŽEVNOST IN KULTURA FILOZOFSKE FAKULTETE
UNIVERZE V LJUBLJANI

ŠTUDIJSKO LETO 2022/23

1. Podatki o študijskem programu

Prvostopenjski univerzitetni dvopredmetni študijski program **Grški jezik, književnost in kultura** traja 3 leta in obsega 90 kreditnih točk po ECTS.

Študijski program *nima smeri*.

Po končanem študiju pridobi diplomant/ka strokovni naslov:

diplomantka grškega jezika, književnosti in kulture (UN) in ... oz. diplomant grškega jezika, književnosti in kulture (UN) in ...,

okrajšano: dipl. grš. jez. (UN) in ...,

pri čemer je polni naslov odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

S predlaganim programom si študent pridobi temeljno znanje na področju grškega jezika, književnosti in kulture v obsegu, ki je primerljiv s programi grščine, klasične filologije oz. antičnih študij na večini evropskih univerz. Pridobi si splošne kompetence humanističnega intelektualca ter specifične strokovne kompetence: obvladovanje grškega jezika s sposobnostjo branja težavnejših besedil v izvorniku, razumevanje zgodovine grščine in njenega vpliva na moderne jezike, poznavanje grške književnosti in kulture, razumevanje vloge, ki jo imata antična in poznejša grška književnost in filozofija v evropski literaturi in kulturi od zgodnjega humanizma do sodobnosti. Diplomant pozna metode filološke analize besedil in je posamezna literarna in strokovna dela sposoben razumeti in razlagati v zgodovinskem kontekstu. Sposoben je uporabljati primarno in sekundarno literaturo in strokovne priročnike. Ima temeljno znanje za samostojno delo na področju raziskovanja, literarnega prevajanja, v publicistiki, založništvu, arhivistiki in na drugih področjih, ki zahtevajo temeljito in natančno delo z besedilom, sodeluje pa lahko tudi pri delu na sorodnih področjih, kjer je temeljito znanje grščine in osnovno znanje latinščine nepogrešljivo: arheologija in muzeologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, jezikoslovje in literarne vede. Z nadaljevanjem dvopredmetnega ali enopredmetnega študija na drugi stopnji se lahko usmeri v raziskovanje, prevajanje, publicistiko, založništvo, turizem itd.

Program že na prvi stopnji vključuje tečaj nove grščine, pri vseh predmetih pa tudi vsebine, povezane z novogrško kulturo in recepcijo antične grške književnosti in kulture v sodobni Grčiji. To je zadostna osnova za usmeritev v študij novogrškega jezika, književnosti in kulture na 2. stopnji.

Splošne kompetence, ki se pridobijo s programom:

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskih dvopredmetnih študijskih programov:

- razmišljajo logično, abstraktno, analitično in sintetično;
- so usposobljeni za sodelovanje pri reševanju strokovnih vprašanj;
- seznanjeni so s temeljnimi raziskovalnimi metodami, ki jih tvorno prenašajo z enega področja na drugega;
- pridobljena znanja in usposobljenosti povezujejo med obema strokama in z različnimi drugimi področji;
- svoja znanja prenašajo na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter jih rešujejo intradisciplinarno;
- zaradi poznavanja dveh strokovnih področij so bolj fleksibilni pri opredeljevanju in reševanju konkretnih vprašanj
- bolj celovito pristopajo k evidentiranju problemov in njihovem reševanju
- usposobljeni so uporabljati dva različna strokovna diskurza, ki jim omogočata jasnejšo argumentacijo
- imajo večjo sposobnost komuniciranja, ki izhaja iz razumevanje dveh pogledov in omogoča uspešno vključevanje v timsko delo
- informacije dvojno kontekstualizirajo;
- lažje in bolj kompetentno se odzivajo na nove izzive in se jim prilagajajo in/ali jih modificirajo;
- zavezani so profesionalni etiki ter so sposobni razvijati refleksijo o njej tudi v širšem družbenem kontekstu;
- zbirajo bibliografske in druge podatke iz baz in drugih virov;
- uporabljajo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi in predstavitvi informacij;
- sodelujejo pri ocenjevanju in zagotavljanju kakovosti lastnega dela;
- oblikujejo in sooblikujejo učinkovite medčloveške odnose;
- imajo zavest o potrebi stalnega izpopolnjevanja že pridobljenega znanja in pripravljenost za tako nadgradnjo

Diplomantke in diplomanti prvostopenjskega dvopredmetnega programa Grški jezik, književnost in kultura:

- so sposobni analitičnega branja
- kritično vrednotijo in argumentirajo stališča
- so sposobni avtorefleksije
- se pravilno in jasno pisno in ustno izražajo
- so sposobni argumentiranega nastopanja v strokovni javnosti

Predmetno-specifične kompetence, ki se pridobijo s programom:

Diplomanti in diplomantke programa Grški jezik, književnost in kultura:

- so sposobni branja grških leposlovnih, strokovnih in dokumentarnih besedil
- celovito poznajo strukturo grškega jezika, njegov razvoj in vpliv na moderne jezike
- celovito poznajo antično in srednjeveško grško književnost
- uporabljajo novogrški jezik na ravni bralnega razumevanja in komunikacije
- celovito poznajo antično grško zgodovino, kulturo in civilizacijo
- s pomočjo slovarja berejo lažja latinska besedila in pregledno poznajo latinsko književnost
- kritično uporabljajo primarne vire, tekstnokritični aparat, komentarje, sekundarno literaturo in strokovne priročnike

- reflektirano uporabljajo tradicionalne in sodobne metode analize besedil
- samostojno interpretirajo grška besedila
- kritično razumejo sprejem antične kulture v različnih obdobjih novega veka ter njeno prisotnost v sodobnem svetu
- samostojno strokovno delujejo na področjih, povezanih z raziskovanjem grškega jezika, književnosti in kulture
- samostojno pišejo strokovne prispevke
- posredujejo in popularizirajo grški jezik, književnost in kulturo
- se samostojno strokovno izpopolnjujejo na področju klasičnih jezikov, književnosti in kulture

Druge specifične kompetence so navedene v učnih načrtih za vsak predmet posebej.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V univerzitetni študijski program *Grški jezik, književnost in kultura* se lahko vpiše:

- a) kdor je opravil splošno maturo,
- b) kdor je opravil poklicno maturo v kateremkoli srednješolskem programu in izpit iz enega od predmetov splošne mature; izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- c) kdor je pred 1. 6. 1995 opravil katerikoli štiriletni srednješolski program.

Če bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo:

kandidati iz točke a) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri maturi	30 % točk
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku	20 % točk
- uspeh iz grščine ali latinščine pri splošni maturi	25 % točk
- uspeh iz enega od predmetov pri splošni maturi: zgodovina, filozofija ali drugi tuji jezik	25 % točk

kandidati iz točke b) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri poklicni maturi	40 % točk
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku	20 % točk
- uspeh pri predmetu iz splošne mature	40 % točk

kandidati iz točke c) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri zaključnem izpitu	60% točk
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku	40% točk

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Določbe o uporabi oz. konkretizaciji meril za priznavanje znanja in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program. Kandidatom in kandidatkam se lahko priznavajo tudi znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat/ka pridobil/a pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim

oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim z dvopredmetnim študijskim programom.

Postopek priznavanja neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je v celoti usklajen s Pravilnikom o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejetem na Senatu Univerze v Ljubljani.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolijo, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Vloga za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti mora vsebovati:

- spričevala,
- druge listine (različni dokumenti, ki jih izda delodajalec in dokazujejo izkušnje, potrdila o udeležbi na seminarjih in usposabljanjih ipd.),
- portfolio, v katerem kandidat pripravi svojo biografijo s podatki o izobrazbi, o zaposlitvah ter drugih izkušnjah in znanjih, ki jih je pridobil v preteklosti,
- druga dokazila (izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela kandidatov; projekti, izumi, patenti ipd).

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih pa morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov oz. študentk odloča o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti Filozofska fakulteta na predlog posameznih oddelkov. Ob tem upošteva Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejet na Senatu Univerze v Ljubljani, druge določbe statuta Univerze v Ljubljani ter Pravila Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

5. Pogoji za napredovanje po programu

a) Pogoji za napredovanje iz letnika v letnik

Za napredovanje iz prvega v drugi letnik dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje *Grški jezik, književnost in kultura* mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v obsegu 54 od 60 KT.

Za napredovanje iz drugega v tretji letnik dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje *Grški jezik, književnost in kultura* mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za drugi letnik, v obsegu 54 od 60 KT, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

b) Pogoji za ponavljanje letnika

V skladu s Statutom Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25 % skupnega števila KT za posamezni letnik).

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 1. stopnje.

Do prenehanja izvajanja študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, so prehodi mogoči tudi iz nebolonjskih univerzitetnih študijskih programov v študijske programe 1. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Glede na obseg priznanih obveznosti iz prvega študijskega programa se lahko študent/-tka vpiše v isti ali višji letnik v drugem študijskem programu. V vsakem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študijskega programa, v katerega prehaja.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik novega študijskega programa, čeprav se študentu/-ki priznajo posamezne obveznosti, ki jih je opravil/-a v prvem študijskem programu. V tem primeru mora kandidat/-ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik v skladu z zakonom in študijskim programom.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

O vlogah študentov za prehod med študijskimi programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

8. Načini ocenjevanja

Načini ocenjevanja so skladni s [Statutom UL](#) in navedeni v učnih načrtih.

Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, proseminarske in seminarske naloge, projektne naloge, portfolijo in drugo.

Ocenjevalna lestvica obsega ocene 5 (negativno) ter od 6 do 10 (pozitivno):

- 10 - izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
- 9 - zelo dobro znanje z manjšimi napakami
- 8 - dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
- 7 - dobro znanje z več pomanjkljivostmi
- 6 - znanje ustreza le minimalnim kriterijem
- 5 - znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. Predmetnik študijskega programa s predvidenimi nosilci predmetov

1. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Grška zgodovina*	Doc. dr. Alenka Cedilnik	60					90	150	5	zimski
2.	Grška kultura in civilizacija	Doc. dr. Sonja Weiss			60			60	120	4	celoletni
3.	Grščina, intenzivni tečaj	Red. prof. dr. Jerneja Kavčič			150			150	300	10	celoletni
4.	Uvod v grško filologijo	Doc. dr. David Movrin	30					60	90	3	celoletni
5.	Latinščina I	Doc. dr. Matej Hriberšek			60			90	150	5	celoletni
6.	Književnost antične Grčije**	Red. prof. dr. Marko Marinčič	30					60	90	3	letni
SKUPAJ			120		270			510	900	30	

* Pri kombinaciji s programom *Zgodovina*, kjer predmet Grška zgodovina kot obvezni predmet nastopa v obeh dvopredmetnih programih, se manjkajoče študijske obveznosti v obsegu 5 KT dopolnijo s predmeti interdisciplinarnega modula programa [Antični in humanistični študiji](#).

** Pri kombinaciji programov *Latinski jezik, književnost in kultura* in *Grški jezik, književnost in kultura*, kjer predmet Književnost antične Grčije kot obvezni nastopa v obeh dvopredmetnih programih, se manjkajoče obveznosti v obsegu 3 KT dopolnijo s predmeti izbirnega sklopa *Antična kultura in civilizacija* (gl. spodaj).

2. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Izbrana poglavja iz grške književnosti DD 1	Doc. dr. Branko Senegačnik	60	30				180	270	9	celoletni
2.	Grška skladnja	Doc. dr. Matej Hriberšek			120			90	210	7	celoletni
3.	Zgodovina grškega jezika 1	Red. prof. dr. Jerneja Kavčič	60					60	120	4	celoletni

4.	Latinščina II	Doc. dr. Matej Hriberšek			60			60	120	4	celoletni
5.	Grška metrika	Red. prof. dr. Jerneja Kavčič	30					60	90	3	zimski
6.	Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)*	Različni (gl. spodaj)	30					60	90	3	letni
SKUPAJ			180	30	180			510	900	30	

3. letnik

Zap. št.	Ime predmeta	Nosilci	Kontaktne ure					Samostojno delo študenta	Ure skupaj	ECTS	Semester
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. št.				
1.	Izbrana poglavja iz grške književnosti DD 2	Doc. dr. Branko Senegačnik	60	30				180	270	9	celoletni
2.	Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)*	Različni (gl. spodaj)	30					60	90	3	letni
3.	Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)**	Različni (gl. spodaj)	60					120	180	6	zimski / letni / celoletni
4.	Zgodovina grškega jezika 2	Red. prof. dr. Jerneja Kavčič	60	30				90	180	6	celoletni
5.	Nova grščina, začetni tečaj	Red. prof. dr. Jerneja Kavčič	30		30			120	180	6	celoletni
SKUPAJ			240	60	30			570	900	30	

*IZBIRNI PREDMET 1: sklop Antična kultura in civilizacija

V izbirni sklop *Antična kultura in civilizacija* so vključeni izbirni strokovni predmeti; predmeti so semestrski in se lahko izvajajo na 2 leti, vendar vselej v poletnem semestru. Če isti predmet kot obvezni predmet nastopa v študentovem drugem dvopredmetnem programu, se manjkajoče študijske obveznosti dopolnijo s predmeti interdisciplinarnega modula programa *Antični in humanistični študiji*. Pri kombinaciji *Latinski jezik, književnost in kultura in Grški jezik, književnost in kultura* to velja tudi v primeru, če v izbirnem sklopu Antična kultura in civilizacija ni mogoče pridobiti zadostnega števila kreditnih točk.

Zap. št.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECT S
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	Antična retorika	doc. dr. Matej Hriberšek	30					60	90	3
2.	Antična mitologija in religija	red. prof. dr. Marko Marinčič	30					60	90	3
3.	Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki	red. prof. dr. Marko Marinčič	30					60	90	3
4.	Antična antropologija in filozofija kulture	doc. dr. Branko Senegačnik	30					60	90	3
5.	Antična tragedija	doc. dr. Branko Senegačnik	30					60	90	3
6.	Interpretacija antičnih filozofskih besedil	doc. dr. Sonja Weiss	30					60	90	3
7.	Kultura sodobne Grčije	red. prof. dr. Jerneja Kavčič	30					60	90	3
8.	Antična komedija	doc. dr. Branko Senegačnik	30					60	90	3

****IZBIRNI PREDMET 2: Splošni izbirni predmeti**

Študenti FF, ki so vpisani ali se vpisujejo na programe, pri katerih je predvidena izbira zunanjih izbirnih predmetov, lahko le-te izbirajo iz ponudbe predmetov prvostopenjskih študijskih programov Filozofske fakultete (če niso del njihovega obveznega predmetnika oz. če jih še niso izbrali) ali drugih fakultet ljubljanske ali drugih univerz, domačih ali tujih. Več informacij in seznam predmetov najdete na [tej](#) povezavi.

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Študenti FF, ki so vpisani ali se vpisujejo na programe, pri katerih je predvidena izbira zunanjih izbirnih predmetov, lahko le-te izbirajo iz ponudbe predmetov prvostopenjskih študijskih programov Filozofske fakultete (če niso del njihovega obveznega predmetnika oz. če jih še niso izbrali) ali drugih fakultet ljubljanske ali drugih univerz, domačih ali tujih. Več informacij in sezname predmetov najdete na [tej](#) povezavi.

Informacije glede možnosti študentskih izmenjav najdete na strani [Mednarodne pisarne](#).

Seznam Eramsus+ oddelčnih pogodb najdete na [tej](#) povezavi.

11. Kratka predstavitev posameznega predmeta

OBVEZNI PREDMETI

Grška zgodovina (5 ECTS)

Pregledno poznavanje grške zgodovine od začetkov do konca helenistične dobe. Uvodni predstavitvi razvoja raziskav stare Grčije, študijskih pripomočkov in virov za grško zgodovino sledijo štiri obdobja grške zgodovine:

- (1) predhomerska Grčija
- (2) arhaična doba
- (3) klasična doba in
- (4) helenistična doba.

Zadnji del predavanj se nanaša na elemente grške navzočnosti na današnjem slovenskem ozemlju in v njegovem sosedstvu (mitologija, geografski opisi, toponomastika in materialni ostanki). Med področji, k so bolj podrobno predstavljena, izstopajo naslednja: atenska družbena ureditev, zlasti vprašanje atenske demokracije; grški vpliv na ljudstva na območju mediteranskega prostora in njegovega evropskega zaledja. Pri predstavitvi klasične dobe in zatona grškega sveta v helenistični dobi so izpostavljene podobnosti in razlike med grškim svetom in sočasnim oziroma kasnejšim razvojem rimske države. Izbor virov je dostopen deloma v slovenskem jeziku, skoraj v celoti pa v velikih svetovnih in evropskih jezikih.

Grška kultura in civilizacija (4 ECTS)

Predmet je zasnovan pregledno, deloma kot pregled kulturne zgodovine, deloma po tematskih sklopih. Pomembni politični dogodki, miselne smeri, smeri v književnosti in likovni umetnosti so predstavljeni z odlomki zgodovinskih, literarnih in filozofskih besedil v slovenskem prevodu.

1. semester

- geografska orientacija po matični Grčiji, njenih kolonijah in po grškem svetu v obdobjih helenizma in rimskega cesarstva;
- razvoj in struktura političnih ustanov;
- vojaška organizacija;
- gospodarstvo in trgovina;
- religija;

- literarna kultura in gledališče;
- ustanove vsakdanjega življenja (rojstvo, poroka, smrt, pogrebni običaji in kult mrtvih itd.), bivalna kultura (ureditev mest, javne zgradbe, bivališča, ceste, življenje na podeželju), drugi vidiki vsakdanjega življenja.

2. semester

Branje in interpretacija odlomkov iz grške književnosti v prevodu; posamezni citati in terminologija tudi v grščini.

- arhaična doba
- klasična doba
- helenizem
- obdobje rimskega cesarstva.

Ob odlomkih, na katere se študenti doma vnaprej pripravijo, poteka tudi diskusija o posameznih problemskih temah: dojemanje prostora in časa, kult bogov, položaj posameznika v družbi, odnos med spoloma in v družini, položaj žensk in otrok, odnos do vojne, odnos Grki-barbari itd.

Književnost antične Grčije (3 ECTS)

Predmet obravnava naslednje teme:

- homerska epika
- arhaična grška lirika
- logografi in začetki zgodovinopisja
- atiška tragedija, satirska igra in komedija
- sofistika in začetki retorike
- zgodovinopisje, filozofija in govorništvo v 4. stoletju
- helenizem in cesarska doba
- podoba stare Grčije v novem veku.

Izbrana poglavja iz grške književnosti DD (18 (3+6+3+6) ECTS)

Predmet se izvaja ciklično za dva letnika (2. in 3.) skozi dva semestra. Sestavljen je iz samostojne študijske obveznosti in predavanja o izbrani temi. Semestrski blok predavanja je v prvem delu zasnovan pregledno, v drugem pa eksemplarično: ob izbrani temi z analizo izvirnih besedil uvaja v metodo filološkega dela.

Vsebina samostojne študijske obveznosti (po semestrih):

- arhaično obdobje;
- klasično obdobje;
- helenizem;
- obdobje rimskega cesarstva.

Okvirne teme tematskih blokov po zvrsteh:

- Homerska epika,
- Arhaična grška lirika,
- Grško zgodovinopisje
- Grška tragedija,

- Grška komedija,
- Helenizem,
- Grška književnost v cesarski dobi,
- Antični roman in epistolografija,
- Grška judovska in krščanska književnost.

Seminar je posvečen branju in interpretaciji izbranega avtorja ali besedila iz kateregakoli obdobja antične grške književnosti. Uvaja v metode filološke interpretacije in samostojno reševanje interpretacijskih problemov.

Grščina, intenzivni tečaj (10 (5+5) ECTS)

Predmet je zasnovan kot začetni intenzivni tečaj starogrškega jezika in ne predpostavlja predznanja. Obravnavana snov sega od pravil starogrške pisave in izgovorjave do postopne osvojitve osnovnega oblikoslovja, najpogosteje rabljenih skladenjskih struktur in osnovnega besedišča stare grščine.

Znanje se od začetnih ur dalje utrjuje in preverja ob branju, jezikovni analizi in prevajanju krajših stavkov in odlomkov originalnih starogrških besedil, po potrebi prirejenih in komentiranih, ki časovno segajo od Homerja do poznoantičnih piscev.

V 2. semestru predmet pregledno obravnava bistvene oblikoslovne in skladenjske značilnosti klasične atiščine. Po potrebi so v obravnavo vključene značilnosti drugih starogrških narečij, zlasti v lastnostih, kjer se le-ta ločijo od klasičnega atiškega narečja.

Posebna pozornost je namenjena obravnavi temeljnih razlik med starogrško in slovensko jezikovno ureditvijo in posledicam, ki jih imajo te razlike na prevajanje stare grščine v slovenščino.

Uvod v grško filologijo (3 (2+1) ECTS)

Predmet obravnava naslednje teme:

- pojmi antika, Bizanc in moderna Grčija; klasična filologija, bizantinistika in novogrška filologija in njihov medsebojni odnos
- temeljne in pomožne panoge klasične filologije; zgradba in uporaba tekstnokritičnih izdaj starogrških in bizantinskih besedil; zbirke starogrških in bizantinskih besedil in njihovo citiranje; slovenjenje grških imen
- temeljna priročniška literatura s področja grške filologije, njena uporaba in citiranje
- tradicionalne in moderne metode raziskovanja na področju grške filologije
- elektronski viri s področja grške filologije

Latinščina I (5 (3+2) ECTS)

Predmet obravnava:

- osnovne morfološke ter posamezne sintaktične zakonitosti latinskega jezika
- osnovne slovnične strukture
- pravilno branje latinskih besedil po pravilih klasične in tradicionalne izgovarjave
- osnovno besedišče

- pomenski razvoj posameznih besed, ki so v rabi kot tujke, zlasti v strokovni terminologiji humanističnih ved (v skladu z izbranim gradivom)
- tvorba pravih oblik, besednih zvez in krajših stavkov v skladu z jezikovnimi pravili klasične latinizacije;
- prepoznavanje latinskih slovničnih struktur in iskanje njihovih paralel v posameznih živih evropskih jezikih;
- samostojna uporaba latinskih priročnikov
- razumevanje in slovenjenje preprostih (prirejenih) izvirnih latinskih besedil
- razumevanje prisotnosti klasične antike in latinskega humanizma v evropski kulturi

Grška skladnja (7 (5+2) ECTS)

- semester:
- utrditev in poglobitev poznavanja starogrške skladnje (sklonoslovje, posebnosti v rabi zaimkov, raba neosebni glagolskih oblik, posebnosti v rabi starogrških časov in naklonov, vrste odvisnih stavkov, odvisni govor)
- poglobite in razširite poznavanja besedišča stare grščine
- stavčna analiza in prevajanje izvirnih in neprerejenih odlomkov iz starogrških besedil, napisanih zlasti v klasični atiščini in v koine.

1. semester:

- jezikovna analiza in prevajanje daljših izvirnih in neprerejenih starogrških besedil v slovenščino ob uporabi slovenskih in tujejezičnih slovarjev stare grščine. Poleg besedil v jonsko-atiškem narečju se obravnavajo tudi zahtevnejša prozna besedila z elementi narečij zunaj jonsko-atiške narečne skupine

Zgodovina grškega jezika (10 (2+2+3+3) ECTS)

Predavanja se izvajajo v dveletnem ciklu za dva letnika (2. in 3.) skupaj. Vsebina predavanj:

1. Mikenska grščina in linear B.

Grčija v 2. tisočletju pr. Kr. Minojci in Grki. Nastanek minojske pisave in prilagoditev za grško rabo. Vrste znamenj v linearju B. Pravopisne značilnosti linearja B. Glasoslovne in oblikoslovne posebnosti mikenske grščine. Propad kretsko-mikenske kulture in zaton pisave. Njeno nadaljevanje na Cipru.

2. Homerjev jezik in jezik epskega pesništva po Homerju.

Nastanek epskega pesništva. Njegovo širjenje in ohranitev od mikenske dobe naprej. Vpliv zapisa na jezikovno podobo Homerjevih epov. Glasoslovne in oblikoslovne posebnosti kot posledica metričnih zakonitosti in narečnega izvora pesniškega jezika. Skladnja epskega jezika in njene posebnosti s posebnim ozirom na jezikovno zvrstnost.

3. Prevzem pisave, razvoj in širjenje grškega alfabeta.

Grščina v "temnih stoletjih". Vpliv ponovnega civilizacijskega razcveta in kolonizacije v 8./7. stoletju na jezik. Feničanska pisava kot prehod od zlogovnega na glasovni način zapisovanja.

Prilagoditev obstoječih znakov grščini in uvedba novih. Različice alfabeta v stari dobi in njihovo preživetje v klasični dobi. Prilagoditev grškega alfabeta latinščini in nastanek latinice.

4. Narečna členitev in zvrstnost grškega jezika v stari in klasični dobi.

Poselitvene spremembe v "temnih stoletjih" kot osnova za dokončno oblikovanje narečnih skupin. Temeljne narečne skupine in njihova notranja členitev. Poglavitne posebnosti vsake izmed njih. Medsebojni vpliv narečnih skupin in zasnove skupne grščine. Zaton klasičnih narečij v 4. in 3. stoletju pr. Kr. Nastanek književnih narečij. Njihove posebnosti in spremembe skozi antiko.

Predmet v 3. letniku vključuje seminarsko branje besedil v izvorniku.

Grška metrika (3 ECTS)

Predmet se deli na dva vsebinska sklopa:

1. V splošnem teoretičnem uvodu so predstavljeni tipi verzni sistemov, značilnosti kvantitativnega in kvalitativnega verzne sistema ter glasoslovne predpostavke, ki pogojujejo nastanek obeh. Predstavljen je zgodovinski razvoj kvantitativnega verzne sistema pri Grkih in nastanek akcentuacijskega verzne sistema.

2. V drugem delu so predstavljene posamezne verzne oblike od epskih do lirskih pesniških oblik. Obravnavane so njihove splošne zakonitosti in načini izvedbe, poudarek je na reprodukciji ritma posameznih verzov v obliki metričnega branja.

Latinščina II (4 (2+2) ECTS)

Nadaljevalni tečaj latinščine.

1. semester

- utrditev in poglobitev oblikoslovja latinščine. Glagolski sistem: konjunktiv; sestavljeni časi;
- poglobitev in razširitev besedišča;
- osnove latinske skladnje: skladnja latinskih sklonov; raba naklonov v neodvisnih stavkih; accusativus in nominativus cum infinitivo, participium coniunctum, ablativus absolutus;
- besedotvorje: izpeljava in sestava besed (samostanikov, pridevnikov in glagolov).

2. semester

- zahtevnejše skladenjske strukture: gerundij in gerundivni sklad; raba naklonov v odvisnih stavkih: odvisniki prve stopnje; odvisniki druge stopnje; relativna zveza, relativni sklop; odvisni govor.
- paralele skladenjskih struktur v živih jezikih;
- stavčna analiza zahtevnejših besedil;
- branje in prevajanje krajših prirejenih besedil.

Nova grščina, začetni tečaj (6 (3+3) ECTS)

Predmet je zasnovan kot začetno seznanjanje z novogrškim standardnim jezikom. Sestavljen je iz predavanja in vaj.

1. predavanja

Izhodišče je obravnava novogrškega standardnega jezika s sinhronega vidika. Ker se predpostavlja poznavanje stare grščine, so posamezne jezikovne značilnosti obravnavane tudi z ozirom na staro grščino. Predmet pregledno obravnava poglavitne značilnosti novogrške slovnice od glasoslovja, ki mu je spričo velikih sprememb, ki ga je le-to doživelo na prehodu v novo grščino, namenjena posebna pozornost, do oblikoslovja in skladnje. Zaradi kontinuitete s staro grščino je pri obravnavi oblikoslovja in skladnje poudarek na jezikoslovnih lastnostih, ki novo grščino ločijo od stare grščine.

2. vaje

Osvaja se osnovno besedišče nove grščine, razvijajo se sposobnosti razumevanja vsakodnevne govorne in pisne komunikacije in uspešnega sodelovanja v njej. Obravnavajo se primeri manj zahtevnih neliterarnih pisnih sporočil v novi grščini.

IZBIRNI SKLOP ANTIČNA KULTURA IN CIVILIZACIJA

Antična retorika (3 ECTS)

Predmet obravnava naslednje teme:

- primerjalna retorika
- retorika v antiki in srednjem veku, njen zgodovinski razvoj in sistematika
- pedagoški diskurz

Antična mitologija in religija (3 ECTS)

Predmet ima dva sklopa:

1) predstavitev grške in rimske mitologije in religije ob primerjavi z drugimi kulturami antičnega Sredozemlja (Prednji Vzhod, Egipt):

- miti o bogovih in herojih;
- svetišča, obredi, svečeniki, ustanove, ikonografija;
- srečanje med poganstvom in krščanstvom (versko-kulturni konflikt, kulturna sinteza);

2) uvod v antične in novoveške teorije in interpretacijske pristope (antična filozofija od predsokratikov do neoplatonizma; novi vek od razsvetljenstva do 20. stoletja: Fontenelle, Vico, Hume, Heyne, Herder, Schelling, Frazer in ritualisti, W. Otto, Proppova naratologija, psihoanalitični pristopi, Lévi-Straussov strukturalizem, francoska historična antropologija).

Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki (3 ECTS)

Predmet ima dva vzporedna sklopa:

1) zgodovinski prikaz

- ustne epske tradicije v predliterarnem obdobju grške zgodovine;
- razvoja pismenosti, knjige in branja v antiki, tehnik zapisovanja in posredovanja besedil, javnega in zasebnega branja, knjižnic in javnih recitacij;

- razvoja uprizoritvenih umetnosti, zlasti v Atenah 5. stoletja pr. Kr., v obdobju helenizma (nova komedija), v republikanskem Rimu (komedija, mimos, fabula Atellana in sorodne zvrsti v poznejši Italiji -- commedia dell'arte) in v obdobju rimskega cesarstva (literarno-glasbene prireditve, gledališče, gladiatorske in cirkuške igre);

2) problemski sklop, ki z besedili ključnih antičnih avtorjev (Platon, Aristotel, zgodnji krščanski pisci, zlasti Tertulijan: *O spektaklih*) ilustrira sociološke, filozofske in psihološke vidike branja ter recepcije gledališča in spektakla.

Antična antropologija in filozofija kulture (3 ECTS)

Predmet povezuje pregled antične antropologije in filozofije kulture s prikazom sodobnih antropoloških teorij antične družbe, kulture in človeka in se pri tem opira na konkretne primere ključnih antičnih besedil in njihovih sodobnih interpretacij (Homer, antiška tragedija, avgustejska poezija, antični roman):

I. Homer, Heziod (*Teogonija*) Platon (*Protagora*, *Država*), Aristotel, Ajshil, Evripid, Herodot, Lukrecij, Ciceron, Vergilij, Ovidij, Avguštin;

II. Strukturalizem, poststrukturalizem, sodobne teorije mita, feministična antropologija.

Antična tragedija (3 ECTS)

Predmet obravnava naslednje teme:

- pojem tragedije in tragičnega
- religiozni izvor antične tragedije, njena družbena in religiozna funkcija in angažiranost
- vloga in pomen dramatike, še zlasti tragedije, v družbenem in političnem življenju
- največji grški tragiki Ajshil, Sofokles in Evripid ter njihovi sodobniki, nasledniki in posnemovalci
- tragedija v obdobju helenizma
- predstavniki helenistične tragedije
- vpliv grške tragedije na rimsko
- rimska tragedija in njeni predstavniki
- uprizarjanje tragedij: ozadje nastanka, priprava, razčlenitev, posamezne vloge, uprizarjalne tehnike
- gledališča
- antična tragedija v pozni antiki in v srednjem veku
- vpliv antične tragedije na sodobno dramatiko: odmevi v sodobni dramatiki, motivika
- prevajanje antične dramatike (s poudarkom na tragediji)
- antična tragedija v slovenski literaturi

Interpretacija antičnih filozofskih besedil (3 ECTS)

Seznanitev s ključnimi smermi in avtorji grško-rimske filozofije.

Branje in prevajanje:

- branje izbranih odlomkov filozofskih besedil
- prevajanje kratkih odlomkov in težavnih mest v slovenščino

Analiza:

- vsebinska in idejna interpretacija izbranega odlomka.
- jezikovno-terminološka analiza izbranega odlomka.

Kultura sodobne Grčije (3 ECTS)

- Pojmi klasične filologije, bizantinistike in neogrecistike; razmejitve med antiko, bizancem in novejšo grško zgodovino;
- Vprašanje kontinuitete in diskontinuitete v grški zgodovini, kulturi, jeziku;
- Pregled zgodnejše novogrške zgodovine, kulture in literature (Grčija po letu 1204; kretska renesančna kultura in literatura);
- Grčija po letu 1453; Grki in grška kultura v Otomanskem obdobju
- Grško razsvetljenje, revolucionarno gibanje in nastanek novogrške države; literarno ustvarjanje v tem obdobju
- Grčija od nastanka novogrške države do maloazijske katastrofe; jezikovno vprašanje, kultura in literatura
- Novejša grška zgodovina in književnost; pogloblitve smeri in predstavniki (N. Kazantzakis, O. Elytis, G. Seferis, K. Kavafis).

Antična komedija (3 ECTS)

- pojmi smeha, komičnega in komedije;
- ljudski običaji in religiozni izvori antične komedije, njene družbene in religiozne funkcije;
- vloga in pomen dramatičnega, še zlasti komedije tragedije, v družbenem in političnem življenju;
- manjši žanri grškega komičnega gledališča: mim, mimijamb, fliaška burka, sicilska komedija, satirska igra;
- stara atiška komedija: obdobja in glavni predstavniki, ohranjena dela;
- stara komedija, Aristofan;
- srednja komedija;
- nova atiška komedija: komedija v obdobju helenizma;
- razmerje med grško in rimsko komedijo;
- rimska komedija in njeni glavni predstavniki;
- Plavtov opus;
- Terencijev opus;
- uprizarjanje komedij: ozadje nastanka, priprava, razčlenitev, posamezne vloge, uprizarjalne tehnike;
- gledališča;
- odmevi antične komedije na sodobno dramatik;
- prevajanje antične komedije.